

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 21. - STEV. 21.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 26, 1932. - TOREK, 26. JANUARJA 1932

VOLUME XXXX. - LETNIK XXXX.

AMERIKA PROTESTIRA PROTI ZASEDBI ŠANGHAJA

KITAJSKA MINISTRA, KI STA ODLOČNO NASPROTOVALA JAPONSKI, STA ODPSTOPILA

Amerika pod nobenim pogojem ne more odpustiti Japonski, ker je mobilizirala brodogradnjo in izkrcala vojaštvo. — Dva ugledna kitajska voditelja sta odstopila, ker se je kabinet razcepil glede "vojne" politike. — Ameriški državni tajnik bo poslal japonski vladi oster memorandum. — V Šanghaju nima kitajsko vojaštvo nobenega opravka.

WASHINGTON, D. C., 25. januarja. — Vlada Združenih držav pripravlja oster memorandum v protest proti Japoncem, ki nameravajo okupirati kitajsko mesto Šanghaj. Memorandum bo izročil ameriški državni tajnik tukajšnjemu japonskemu poslaniku.

V državnem departmentu so mnenja, da je japonska okupacija Mandžurije do gotove meje upravičena, kajti tamošnji japonski državljani so bili res v precejšnji nevarnosti, dočim se ne more Japoncem odpustiti, da so mobilizirali svoje brodogradnjo in izkrcali v Šanghaju vojaštvo.

ŠANGHAJ, Kitajska, 25. januarja. — Najnovejša kitajska vlada, ki je obstajala komaj en mesec, se je danes razbila.

Tekom debate, kako bi bilo mogoče zadržati japonsko vojaštvo, da bi ne zasedlo Šanghaja, sta odstopila najvplivnejša člana nankinškega kabineta, namreč Sun Fo, predsednik vladnega sveta, in zunanji minister Eugene Čen.

Obsta sta zahtevala, da mora Kitajska odločno nastopiti proti Japoncem, dočim so bili ostali ministri mnenja, da je treba rešiti zadevo diplomatskim potom.

Poveljnik japonskega brodogradnjo v šanghajskem pristanišču sicer še ni zapovedal mornariškemu vojakom zasedeti mesto, toda to povelje zamore dati vsak hip.

Zupan Wuh Teh Čen se je dve uri posvetoval s tukajšnjimi japonskim generalnim konzulom ter ga prosil, naj mu da nekaj odloga, češ da ni mogoče tako naglo ugoditi japonskim zahtevam. Japonci so namreč zahtevali, da mora župan v teku štiriindvajsetih ur razpustiti v mestu vse kitajske organizacije, ki so Japoncem sovražne.

Japonski generalni konzul je odvrnil, da bo skušal dobiti nadaljna navodila iz Tokia, med tem časom pa morajo biti mestne oblasti odgovorne za vse, kar se bo zgodilo.

Japonci ne zaupajo dosti Kitajcem, vsled česar zamore 1700 mornariških vojakov, ki so se izkrcali v Šanghaju, vsak trenutek dobiti povelje, naj mesto zasedejo.

Odstop ministrov Sun Fo in Čena je voda na mlin prejšnjega predsednika nacionalistične vlade, Kaj Šeka, ki je bil pozvan v Nanking.

Eugene Čen, ki je dospel sem, je Kaj Šeka odločno napadel, češ, da je on odgovoren za sedanji položaj Kitajske, ker je bil preveč popustljiv napram Japoncem.

TOKIO, 25. januarja. — Japonski kabinet se je danes bavil s položajem v Šanghaju ter sklenil, da bodo v slučaju okupacije mesta japonski mornariški vojniki najprej zasedli glavni stan neke kitajske organizacije, ki je sovražna Japoncem. To se bo zgodilo navzlic temu, da se nahaja poslopje v onem delu mesta, kjer prebivajo inozemci.

Japonski zunanji minister je izjavil: —

— Japoncem sovražno gibanje na Kitajskem, ki ogroža življenje in lastnino japonskega prebivalstva, bi se dalo zatreti, če bi kitajski uradniki le hoteli.

Rdeča revolucija se je izjalovila

POSLEDICA POVODNI BO LAKOTA

Mississippi še vedno narašča. — Zopet deževje. — Sto tisoč ljudi v potrebi. — Nimajo kaj jesti.

Jackson, Miss., 25. januarja. — Deževje zadnjih treh dni je povzročilo, da se je voda reke Mississippi razlila čez nad milijon akrov zemlje. Med ljudmi, ki so že mnogo trpeli vsled prejšnje povodnje, je nastala vsled tega velika beda.

Vsled povodnji je prizadetih več kot sto tisoč ljudi, ki so brez doma in mnogi trpe tudi lakoto. Mnogi prebivajo v zasilnih kolibah in morajo prestat mnogo slabega vremena, zlasti pa mraza, ker nimajo odej in obleke.

Vse reke, ki se iztekajo v Mississippi, naraščajo, vsled česar je nevarnost, da voda preplavi tisoče akrov obdelane zemlje ob dolgem toku reke.

Prebivalci skušajo s peskom v vrečah zaježiti vodo in komaj se je še posrečilo vlaku, da je pripeljal 40.000 vreč peska. Delavci upajo, da bodo mogli zaježiti vodo, da se ne bo razlila po mestu.

Mesto Crowder je z vodo popolnoma ločeno od drugih krajev. Ta kraj je bil prej zbirališče vseh beguncev iz preplavljenih krajev.

EDINA SREČNA DEŽELA

Laplandija je trikrat večja kot država N. Y. — Prebivalstvo ne pozna depresije. — Divjačina jim daje dovolj živeža.

V New Yorku se je vrnil raziskovalec severnih krajev kapitan Arthur W. North na parniku Bergensfjord s svojo ženo, 17 let starim sinom in 12 let staro hčerko. Celo družina se je nahajala dalj časa v Laplandiji, v severni Evropi, kjer je North raziskoval deželo.

Kapitan North je s svojo družino s sankami, katere je vlekel severni jelen, potoval do najsevernejše vasi v Evropi, do Nordkynna.

Potovanje s sankami, ki jih vleče severni jelen, je zelo težavno, — pripoveduje kap. North, — kajti tu je samo ena žival. Nosili smo tudi laplanske kape, ki so zelo težke, katere pa moramo imeti, da se ne pobijemo na glavo, ako bi se sanke preobrnille. Našel sem, da so gospodarske možnosti Laplanske neizmerne, kajti dežela ima velikanse sklade železa in drugih kovin in zemlja do sedaj še ni bila dotaknjena. Laplandija je trikrat tako velika kot država New York, pa ima samo 30.000 prebivalcev. In ljudje ne občutijo nikake krize in depresije. Ker se nomadi (pastirski narod), imajo dovolj severnih jelenov, pobijejo dovolj divjačine, da jim zadostuje za hrano. Iz kož živali si izdelujejo

FLETCHER HOČE BITI POSLANIK

Fletcher je bil pri predsedniku. — Hoče biti Dawesov naslednik. — Nikdo pred njim se ni potegoval tako za mesto.

Washington, D. C., 25. jan. — Kakršnikoli nesporazum je nastal med predsednikom Hooverjem in bivšim predsednikom tarifne komisije, Henry Fletcherjem, ker je Fletcher iskal pomoč senatorjev iz Pennsylvanije, da bi mu pomagali, da bi bil imenovan za naslednika Charlesa G. Dawesa, kot poslanik na angleškem dvoru, je bil navidez poravnani, ko je bil Fletcher gost predsednika Hooverja.

Pr. dsednik Hoover je povabil svojega dolgoletnega prijatelja, ki je v svoji diplomatski službi imel že več poslaniških mest, v Belo hišo in sta se razgovarjala o poslaniškem mestu v Londonu. Ko je Fletcher prišel iz Bele hiše, je bilo videti, kot da je prepričan, da dosedaj še ni bil izključen kot resen kandidat za poslanika v Londonu.

Pred tednom je prišlo v javnost, da se je Fletcher pismeno obrnil na senatorje iz drž. Pennsylvanije, da bi ga podpirali pri njegovi želji, da bi bil imenovan za poslanika v Londonu. Njegova želja je, da bi svojo 20-letno diplomatsko službo kot poslanik na raznih dvorih zaključil s poslaništvom na angleškem dvoru. Še nikdar poprej se ni noben diplomat tako javno potegoval za kakšno poslaniško mesto, kot se poteguje sedaj Fletcher za poslaniško mesto v Londonu.

V sedanjem času je predsednikova dolžnost, da imenuje na to važno mesto najbolj sposobnega ameriškega diplomata. Ko je poslanik Charles Dawes odstopil kot poslanik, je bilo zelo glasno imenovano ime prejšnjega gubernorja države Illinois, Frank O. Lowdena.

Predsednik Hoover ima dolgo listino imen za kandidate na to mesto. V nekaj dnevih lahko pričakujemo, da bo predsednik objavil ime novega poslanika na angleškem dvoru.

NEVARNOST DIFTERIJE

Zdravniški komisar mesta New York, dr. Shirley W. Wynne, svari vse stariše, ki imajo otroke izpod 10 let in še niso bili cepljeni proti difteriji, naj pustijo takoj cepiti svoje otroke, kajti difterija se po mestu zelo širi.

Dr. Wynne ceni v mestu številno otrok v tej starosti nad en milijon.

Do zdaj je v New Yorku zbolelo 500 otrok.

Obleko in šotore, katere prenašajo na svojih hrbtih, kadar se selijo v druge pokrajine.

Cela družina je ves čas svojega bivanja na Laplandiji živela ob ribah in mesu severnega jelena.

POBEGLO ŽENO SO NAŠLI UMORJENO

Farmerski delavec je imel razmerje s farmerjevo ženo. — Bila najdena v avtomobilu. — Morilec se je sam ustrelil.

Detroit, Mich., 25. januarja. — Z umorom in samomorom je bilo končano zadnje dejanje prepovedane ljubezni.

Mrs. Josephine Rudson, stara 24 let, je bila najdena s prestreljeno glavo v avtomobilu, ki je bil puščen v gošči za Fordovim letališčem v Dearborn, Mich.

Mrs. Hudson je bila žena farmerja in je imela nedovoljeno razmerje s farmerskim delavcem Davidom Schaefer, stari 32 let, ki je služil pri sosednjemu farmerju.

Mrs. Hudson in Schaefer sta pobegnili z doma in med potom je Schaefer svojo ljubico ustrelil. Dvanajst ur zatem so prišli detektivi na farmo Schaeferjevega očeta blizu mesta Saline in ko so stopili iz avtomobila, da bi morila aretirati, se je Schaefer ustrelil.

Z detektivi je bil tudi farmer Hudson, mož umorjene, Ray Hudson, katerega je zapustila zaradi Schaeferja.

Detektivi so mnenja, da je D. Schaefer ustrelil samega sebe z isto puško kot Mrs. Hudson. — Schaefer je bil oče šestih otrok.

Truplo Mrs. Hudson je ležalo v mrtnišnici ves dan. Hudson je poslušal popis umorjene žene po radiju in je takoj vedel, da je to njegova žena. Takoj je telefoniiral šerifu Jacob B. Andres in ko si je truplo ogledal, je takoj spoznal, da je to njegova žena.

GROBNICA FARAONOVE HČERE NAJDENA

John Garstang je odkril grobnico faraonove hčere, ki je našla Mozesa. — Bila je princesa Hatsu.

London, Anglija, 25. januarja. — Profesor John Garstang je mnenja, da je odkril grobnico faraonove hčere, ki je našla Mozesa v košari med bčevjem.

Garstang, ki je voditelj Marston arheološke ekspedicije v Egiptu, je sporočil, da misli, da je v grobnici kraljev v Jerihi našel tudi grob princeze Hatsu, ki je po njegovem mnenju našla Mozesa. Hatsu je vladala Egiptu skupno s Thotmes III.

Hatsu je bila najbolj razumna princesa v egiptovski zgodovini. — pravi profesor Garstang v svojem poročilu. — Pod njenim pokroviteljstvom je Mozes zrasel in je postal zelo važen dvorni uradnik in poseben prijatelj princeze. Princeza Hatsu si je nakopala veliko sovražstvo Thotmesa III. in ko je Hatsu umrla, je moral Mozes pobegniti in je živel 40 let v pregnanstvu.

VLADA JE PREPREČILA RESNE IZGREDE V ŠPANSKIH MESTIH

MADRID, Španka, 25. januarja. — Španska vlada je odgovorila z najstrožjimi odredbami na prizadevanje komunistov, da bi ustanovili diktaturo proletarijata. — Tukajšnje mesto je pod popolno vojaško kontrolo, dočim se vrše v Malagi, Seville in Valenciji resni izgredi. — Po raznih španskih mestih je bilo aretiranih na tisoče oseb.

Vlada je prepričana, da je obvladala položaj že vsaj v Madridu in Barceloni.

V Leridi poleg Cordobe je bil proglašen generalni štrajk. V Cordobi je odložilo delo 5000 fabriških delavcev.

V Valenciji je navzlic močnim oddelkom vojaštva, ki so patrulirali po mestu, prišlo do izgredov. Neki član narodne garde je bil usmrčen, več drugih pa ranjenih. Štrajkarji so zažgali voz pocestne železnice in dva motorna busa.

V okolici Cordobe je opaziti veliko vretje med delavskim prebivalstvom.

V Montserratu je vdrla ljudska množica v neko cerkev ter razbila notranjščino na drobne kose.

V Seville je moralo vojaštvo zasedeti poslopja družb, ki oskrbujejo mesto z vodo, elektriko in plinom.

V Cadixu sta hotela dva neznanca zažgati cerkev sv. Antona.

V Castell in Alcariso so bila poslana nadaljna vojaška ojačenja, ker so postali tamošnji komunisti zelo aktivni. Zasedli so namreč več mestnih uradov ter izobesili iz oken rdeče zastave.

V Saragossi je policija v zadnjem trenutku preprečila, da niso komunisti bombardirali dveh cerkva.

IZGUBA PRI PRODAJI LADIJ

Washington, D. C., 25. jan. — Predsednik United States Shipping Board, T. V. O'Connor, je izjavil pred odborom trgovske mornarice, da so Združene države izgubile \$8.200.000, ko so prodale ladje United States Lines.

STARO SVETO PISMO

Buffalo, N. Y., 25. januarja. — Vpokojeni duhovnik Rev. John Hagen ima sv. pismo, ki je staro 270 let. Sv. pismo, ki ima letnico 1661, je druga izdaja prvotne prestave Martina Lutera.

NOVE NAJDBE V ITALIJI

Rim, Italija, 25. januarja. — Dr. Jotham Johnson iz Philadelphije je na kraju starodavnega mesta Minturio, devetdeset milj od Rima proti jugu, odkopal cel trg, tri temple, en amfiteater, skladišča in pristaniške naprave.

Poleg tega je tudi našel mnogo kovanega denarja in malih kipov iz petega stoletja pred Kr.

PREJ MILIJONAR SEDAJ PA REVEŽ

Bivši milijonar je sedaj v ječi zaradi goljufije. — Poleg tega je še bolan. — Tožen za \$2000.

Atlantic City, N. J., 25. jan. — Nad glavo Paula H. Collinsa, ki je bil nekdanji milijonar, so se zbrali temni oblaki. Leži v bolnišnici okrajne kaznilnice, ker ga Colton Manor hotel toži za zaostalo stanarino v znesku \$2000.

Collins je bil nekdanji milijonar, pa v svojih trgovskih podjetjih je doživel veliko udarec in je izgubil svoje premoženje. Celo leto se je državni pravdnik pogajal s Collinsovimi prijatelji, da bi mu pomagali in ker njegovo prizadevanje ni uspelo, je moral na zahtevo Manor hotela Collinsa zapreti.

Collins, ki je star 48 let, je pustil svojo četrto ženo in dva majhna otroka ter je odpotoval v Kanado, kjer se je pogajal za veliko lesno podjetje. Njegovi trgovski opravi so ga celo dovedli v Prago in druga evropska glavna mesta. Sindikat, katerega je zastopal, ni mogel plačati njegovih mesečnih stroškov v znesku \$2000 in Collins je ostal na ceditlu brez belica v žepu.

Njegova družina se je izselila iz hotela in šla v Margate, N. J. Mesto je bilo v zadregi, kaj bi naredilo z njimi. Njihova služenjka je bila deportirana in državljanstvo Collinsove žene je v dvomu, kajti od svoje tretje žene se je Collins ločil v Moskvi.

BRIAND JE ŠEL NA DEŽELO

Pariz, Francija, 24. januarja. — Odstopivši francoski zunanji minister Aristide Briand je odpotoval na svoje posestvo v Cocherel. Tam bo ostal več dni, predno bo odšel v južno Francijo na odpočitek.

VTIHOTAPLJENA JEDILA ZA REVEŽE

Berlin, Nemčija, 25. januarja. — Vthihotapljenе jestvine, ki prihajajo v Nemčijo proti vladni odredbi, ne bodo več uničevane, kot je bilo prej v navadi, temveč jih bo vlada oddajala raznim pomožnim družbam, da jih razdelijo med reveže. S tem bodo reveži dobili zelo mnogo hrane.

IZGREDI V BARCELONI

Barcelona, Španka, 25. jan. — Pri komunističnih izgredih je bil ubit en policist in ranjenih je bilo pet oseb, ko so delavci napadli pisarnice na nekem trgu.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan (vzame nedel) in praznikov.

Dopisi brez podpisov in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

KONFERENCA V LAUSANNI

Pobudo za konferenco v Lausanni je dala angleška vlada.

Za diplomatskimi kulisami sodijo, da bi Anglija rada prevzela vodstvo reparacijske politike, potem ko je kongres z odklonitvijo vsake razprave o znižanju mednarodnih dolgov potisnil Ameriko za delj časa z evropskega pozorišča.

Amerika, ki je radi svoje intervencije pač tudi sama soodgovorna na zaključku svetovne vojne, ki se je udeležil v versajlski pogodbi — čeprav je ni hotela podpisati — bi se morala čutiti moralno obvezano, da čvrsto sodeluje pri konsolidaciji nove Evrope, ki jo je med vojno sama pomagala ustvarjati.

Ameriški kongres si je raje unil roke. Nemce je Hooverjev moratorij silno ojunail in zato danes toliko bolj obžalujejo ameriški umik. V tem trenutku ni tako važno vprašanje, ali si Anglija v resnici osvaja vlogo, ki jo jo doslej hotela igrati Amerika, in ali se morda Francija bori zanjo.

Dejstvo je, da je že formulacija angleškega predloga za sklicanje lausanske konference zelo razburila Nemce, ker vsebuje ne majhno koncesijo Francozom, kolikor predlaga le delno in začasno rešitev reparacijskega vprašanja.

Veliki angleški dnevniki sicer insistirajo na tem, da se reparacijsko vprašanje reši definitivno, to je, da se ne išče izhod iz zagate z raznimi moratoriji na podlagi Youngovega načrta, temveč z radikalnim znižanjem, ako ne s popolnim črtanjem reparacij; toda nikakor ni nujno, da bi se pisanje konservativnega tiska moralo kriti z zunanjo politiko MacDonaldove vlade.

Na francosko-angleške razgovore so Nemci reagirali z vso silovitostjo.

Veliko pozornost je vzbudil Hindenburgov novoletni nagovor, pa tudi prelat Kaas, vodja centroma, je v svoji božični izjavi nenavadno ostro poudaril, da je zunanje-politični smoter vseh Nemcev eden in isti, to je popolnoma osamosvojitve Nemčije, le po taktiki se posamezne stranke ločijo. Črtanje reparacij in pravice do oboroževanja ne zahteva torej samo Hitler.

Po najnovejših poročilih iz Berlina bo dr. Brüning prišel v Lausanne z odločno zahtevo po definitivni ureditvi reparacijskega vprašanja in njegova pooblastila glede koncesij v tem pogledu bodo zelo omejena.

NAŠI V AMERIKI

V evetu mladosti, stara komaj 16 let, je umrla v Clevelandu Helen Jenković, hčerka družine Peter in Ana Jenković. Poleg staršev zapušča se štiri brate in tri sestre.

Prejšnji ponedeljek zjutraj je vdova Mrs. L. Meh iz Milwaukee opazila, da po edli hiši diši po uhajajočemu plinu. Po skrbnem raziskovanju je ugotovila, da plin prihaja iz zaklenjenih vrat v prvem nadstropju, kjer je imel v najemu majhno sobo samski rojak John Aeman. Poklicala je policijo, ki je vrata vlomila in našla rojaka za mrtvega na tleh. Vsi poskusi, da bi ga z umetnim dihanjem poklicali zopet v življenje so bili zaman. Pokojni je bil doma nekje iz okolice Šoštanja ter star okrog 47 let.

Pomislite vredno dogodek se je pripetel rojaku Martin Potokarju, ki živi na farmi blizu Waukesha. Pred leti je živel v Minnesoti in delal v rudniku. On

je vdovec 13 let ter je sam vzgojil 4 otroke, 3 sinove in eno hčerko, ki je stara 17 let. Blizu Potokarja živi 49-letni farmer Burt Sayles, ki je pohabljen ter ima 14 otrok z dvema ženama, najmlajši od katerih je star 4 leta, najstarejši pa 27 let. Doma jih živi še devet. Pred 2 mesecema mu je umrla že druga žena in tedaj je takoj prišel laziti za Potokarjevo hčerko. Neko noč je dekleta izpeljal na "šupo" in pred tremi tedni k mirovnemu sodniku, kjer sta se poročila pod krivo prisego, da je dekleta staro že 18 let. Saylesovo stanovanje sestoji iz samo ene sobe, kjer živi vsa mnogoglavna družina 11 oseb; sosedje pravijo, da žive kot živina po v hlevu po tleh in po kotlih. Kmalu je prišlo do prepira med mlado ženo in otroci in Sayles je preselil v Waukesha ter zapustil otroke sam sebi. Vrhu tega je izvalil Potokarjeva dva sina stara 14 in 14 let na farmo z ob-

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

Zemljevid Kolumba

Iz Carigrada poročajo, da so odkrili učenjaki v knjižnici starega dvora turški posnetek morskopolne iz Španije v srednjo Ameriko. Zemljevid je posnetek karte, ki jo je po svoji vožnji ob odkritju Amerike narisal Kristof Kolumb. Pomen te najdbe je tem večji, ker danes ni ohranjena več nobena karta Kristofa Kolumba. Odkrito kopijo je daroval turškemu sultanu Selimu I. admiral Piri Rejisi.

Učenjaki, ki preiskujejo knjižnico bivših turških vladarjev, pravijo, da ni nobenega poudarka dvomiti v avtentičnost admiralevega posnetka Kolumbovega zemljevida. Turki pa so prišli v posest Kolumbove karte po vsej priliki na ta način, da so ujeli Španca, ki je služil na eni izmed Kolumbovih ladij.

Smrt nestorja romunskih pisateljev

7. januarja je umrl najstarejši romunski pisatelj J. Nagruzi. Bil je član Romunske akademije in vodja literarne skupine, ki je igrala v drugi polovici prejšnjega stoletja na Romunskem odlično vlogo. Deset let je pokojnik urejal vestnik "Convorbiri Literare", ki je imel velik vpliv na razvoj romunske književnosti.

Enajstletna šampionka

Britsko prvenstvo v damskem umetnem drsanju si je pridobila Miss Mogan Taylor. Takoj za njo pride Miss Cecilija Colledge. Miss Taylor je šele 11 let, Miss Colledge pa 12 let stara. Anglija bo poslala k moštrom tekam na olimpiado štiri dame in dve med njimi bosta Taylor in Colledge.

Sovjetski šampanjec na Angleškem

"Matin" poroča iz Londona, da prodajajo tamkaj že nekaj časa sovjetski šampanjec. Steklenice imajo etiketo, na kateri stoji tiskano "Champagner", spodaj pa je dodatek: izdelek U. R. S. S.

Smrt izumitelja Millsovih granat

V Angliji je umrl sir William Miles, izumitelj Millsovih ročnih granat, katerih so porabili v svetovni vojni 76 milijonov kosov. Mills je ucajal 76 let.

Prebivalstvo Italije

Rimski osrednji statistični urad objavlja, da je imela Italija konec 1931. 229.000 ljudi več kakor leto dni poprej, t. j. 41.450.000 milijonov prebivalcev.

118 letni mož

V Bobkovicah pri Vilnu je umrl drugi najstarejši mož Poljak, 118 letni Josef Danko. Pokojnik se je udeleževal še poljskih osvobodilnih vojn 1863.

Ljubo, da jima bo preskrbel delo. Ker je zapustil družino, so se zavzele oblasti za družino in oditi je moral nazaj domov, Potokarjeva fant pa k očetu. Skrbnemu in ljubečemu očetu Potokarju pa ni bilo vseeno, da je njegova hčerka zabredla v take okoliščine ter si nakopala tako brezupno bodočnost s svojo mladostno nepremišljenostjo. Potožil je zadevo okrog državnemu pravdniku, ki je izdal zaporno povelje za Saylesa radi prestopka zapeljivke in krive prisrge ter se je vršila obravnava v Waukesha. Državni pravdnik pa je na očetovo veliko presenečenje mesto zahteval kazni za zapeljiven, predlagal sodišču naj se zasledovanje ustavi, češ, ker sta že itak poročena, čemur je sodnik ugodil. Nesrečni oče se je na ves glas razjokal, ko je videl usodo svoje hčerke zapčate, no, kajti pričakoval je z vso gotovostjo, da bo vsaj poroka razveljavljena, če ne drugega.

V Pueblo, Colo. je preminil Jakob Russ, ki ima v Clevelandu brata Ferdinanda.

PREDAVANJE G. MARIJANA PFEIFERJA O JUGOSLAVIJI

V nedeljo zvečer smo imeli v dvorani na 62 St. Mark's Place v New Yorku priliko slišati predavanje o razmerah v naši domovini, Jugoslaviji. Predaval je dopisnik odličnega sloven. dnevnika "Jutra" v Ljubljani, Mr. Marijan Pfeifer, ki je pred nekaj tedni prišel iz Ljubljane v New York.

Večer je otvoril Slovenski orkester, nato je zapelo Prosvetno društvo "Bled" pesem "Naša zvezda", zatem pa je naš župnik Rev. Iljancin Podgoršek v toplih besedah polagal na srce, da Slovenci, četudi živimo po več let daleč od doma, ne bomo pozabili svoje domovine.

Za Rev. Podgorškom je govoril namestnik jugoslovanskega konzula dr. Zaneta, ki se je zahvalil za povabilo, da je mogel biti kot zastopnik jugoslovanske vlade navzoč na tem sestanku. Zelo ga veseli, da se je zbralo toliko občinstva in bo vedno vesel, ako bi bil še kdaj povabljen na kako slovensko prireditev.

Nato stopi na govorništvo oder Mr. Marijan Pfeifer. Govori je drgnato, stvarno in jasno. Ne pretirava, pove dejstva.

V splošnem je povedal naslednje:

Depresija je vsepovsod. Ni je države na svetu, ki je ne bi okušala; ena več, druga manj. Jugoslavija je agrarna država in ima žita dovolj. V Osrednji Evropi, ali pa morda celo v vsej Evropi, ima Jugoslavija še najboljšo razmere, dasi tudi ta mne teče v tej velikanski svetovni krizi mleko in med. Vendar pa se lahko reče, da se Jugoslavija izmed vseh držav nahaja v v najboljših gospodarskih razmerah. Pomanjkanja ljudje ne trpe, zlasti ne po kmetih, pač pa po industrijskih krajih, kajti trgovina je zastala. Toda tudi po industrijskih krajih v Jugoslaviji ni takega pomanjkanja kot po drugih in celo mnogo večjih državah. V tej krizi trpe največ Avstrija, Ogrska, Italija in vse druge države.

Ko je kralj Aleksander pred dvema letoma razpustil skupščino in prevzel diktatorstvo, je to napravil za to, ker je bila tedaj nevarnost, da bodo različne politične stranke razbile Jugoslavijo. Aleksander je narodni kralj, ki čuti jugoslovansko in mu je na sren blagostanje njegove države; želi samo, da bi se trojini narod med seboj razumel in bi vsi skupaj delovali za napredek jugoslovanske države.

Tudi general Živković, ki je bil ob času diktatorstva kraljeva desna roka, ni bil nikak diktator, temveč je z vsemi silami deloval za konsolidacijo Slovencev. Srbov in Hrvatov.

Politične stranke, katerih nikdo ni mogel prešteti, so bile samo v kvar razvoju Jugoslavije. Sedaj je samo ena "narodna" stranka, ki lahko deluje za razvoj mlade države, ker ni nobene opozicije.

V novi vladi so zastopane vse nekdanje stranke, toda vsi zastopniki tvorijo eno veliko stranko, ki hoče povzdigniti domovino do najvišjega ugleda. Sedanja vlada ima pri sosednjih državah velik ugled in veliko zaupanje.

V vladi sede poleg odvetnikov kmetije in duhovniki in med njimi vlada največja sloga. Politično je sedaj Jugoslavija popolnoma solidarna.

Ako Jugoslavija ne bi imela narodnega vladarja, Jugoslavije ne bi bilo več. Kraj je čez noč napravil konec političnih bojev in nastal je mlad dan in nova doba.

V državi so tri različne vere, toda zdaj ni verskih bojev, nikdo več ne vpraša po veroizpovedanju, temveč vsi edinstveno delujejo za skupno domovino: katoliki, pravoslavni in mohamedanci.

Ako bi imela vlada na razpolago več kapitala, bi bila Jugoslavija najboljše urejena država.

Naj živi Jugoslavija, naj živi jugoslovanski narod v Ameriki, naj živi naš narod v naši domovini, lepi Jugoslaviji!

Dopisi.

S pota.

One 17. januarja je bil jako lep pogreb matere glavnega tajnika S. N. P. Jednote. Dasi je ves dan snežilo, je bilo v sprevedu do 30 avtomobilov. Člani in članice S. N. P. J. so z zastavo spremile pokojnico k zadnjemu počitku.

Znanci in prijatelji pokojnice so prišli od blizu in daleč. Pokojna Marija Suštar je bila stara šestdeset let ter je bila doma iz Kopaja poleg Grosuplja na Dolenjskem.

Na Ely je bivala od leta 195. Poleg sina in soproga zapušča še štiri hčere, ki so pa že vse odrasle. Bolehala je precej časa.

Družini izrekam svoje sožalje, pokojnici na želim večni mir.

Matija Pogorelec.

Pittsburgh, Pa.

Čez leto dni postavim in prikem obljubo, ki so bile danes vsem volivcem od današnjih gospodarskih voditeljev Združenih držav Amerike. A zaman je to moje pričakovanje in že nešteto krat sem se pripravil, da bi napisal dopis. Vselej sem tako daleč zašel v dopisu, da sem ga moral zavreči, ker sem bil uvrejen, da tudi ne bode objavljen. Ako bi pa bil objavljen, bi me pa še lahko deportirali. Ne bal bi se prav nič, ako bi imel kaj v žepu.

Ali na žalost, žep je prazen, in jako bi bilo žalostno se sestati z mojimi nekdanjimi sodelavci, kateri so že vsi večinoma v pokoju in jim ni treba v krunke vrste hoditi, kot se tukaj dogaja, ker krušnih vrst v Jugoslaviji sploh ni. Zato bi imel tudi tam slabe čase. Pokojnine nobene, prihranka nobenega, kot izgrubljena ova bi taval po svoji rojstni grudi s Hooverjevo zastavo (z ven obrnjenim žepom).

Zavoljo tega so moji dopisi izostali. Sprevidel sem pa tudi, da vsak dopis je zaman, ker razum trpina se ni dozorel, zavoljo tega tudi ne koristi noben pouk. Rečem pa samo toliko, da kadar bo dozorel razum trpina, da se bode zavedal, da zna tudi on misliti in da zna presojeti potem bo šele zasijalo solnce prostosti.

Da pa zopet ne zabredem predaleč je bolje, da preidem na kak drugi predmet.

Ko je ravno predpustni čas in čas veselice, moram naznaniti, da je tudi glede veselice in zabav v tem času velika depresija. Predpust se bliža koncu, pa še ene veselice nismo imeli v predpustnem času. Da pa ne bo odšel, meni nič, tebi nič, bo pa Zveza Društev J. S. K. J. v Pennsylvaniji priredila veselico, kakršne še danes ni bilo, in sicer veselico s tremi različnimi igrami, ki bodo vzporedno od posameznih dramskih klubov in sicer:

Dramatični klub "Nagelj" iz Exporta, Pa., vzporedi "Lazi-zdravnika", burko v dveh dejanjih, Dramski klub "Soča" iz Canonsburga Pa., vzporedi "Zamorca" burko v enem dejanju, igral-

ci iz Pittsburgha, Pa. pa vzporedi "Čarodejno brivnico", burko v enem dejanju. Po končanih igrah nastopi pevsko društvo "Prešeren" z dvema pesmima, in zatem sledi ples in prosta zabava.

Iz tega sporočila lahko vsak sprevidi, da bo res nekaj izvanrednega, dne 30. januarja 1932 v Slov. Domu na 57th St., Pittsburgh, Pa. Pričetek točno ob 7.30 uri zvečer.

Zavoljo tega, dragi rojaki in rojakinje, prepričajte se osebno, da bo to istina, kar vam poročam. Vstopnina se po depresiji rasna in je samo 35c za osebo, za otroke pa 15c. Za to malenkostno vsoto se boste za ves predpust nasmejali. Z vašim obiskom boste tudi pripomogli nekaterim najboljim bednim siromakom, da bodo mogli zasijati solnce.

Matija Pogorelec.

Pittsburgh, Pa.

Čez leto dni postavim in prikem obljubo, ki so bile danes vsem volivcem od današnjih gospodarskih voditeljev Združenih držav Amerike. A zaman je to moje pričakovanje in že nešteto krat sem se pripravil, da bi napisal dopis. Vselej sem tako daleč zašel v dopisu, da sem ga moral zavreči, ker sem bil uvrejen, da tudi ne bode objavljen. Ako bi pa bil objavljen, bi me pa še lahko deportirali. Ne bal bi se prav nič, ako bi imel kaj v žepu.

Ali na žalost, žep je prazen, in jako bi bilo žalostno se sestati z mojimi nekdanjimi sodelavci, kateri so že vsi večinoma v pokoju in jim ni treba v krunke vrste hoditi, kot se tukaj dogaja, ker krušnih vrst v Jugoslaviji sploh ni. Zato bi imel tudi tam slabe čase. Pokojnine nobene, prihranka nobenega, kot izgrubljena ova bi taval po svoji rojstni grudi s Hooverjevo zastavo (z ven obrnjenim žepom).

Zavoljo tega so moji dopisi izostali. Sprevidel sem pa tudi, da vsak dopis je zaman, ker razum trpina se ni dozorel, zavoljo tega tudi ne koristi noben pouk. Rečem pa samo toliko, da kadar bo dozorel razum trpina, da se bode zavedal, da zna tudi on misliti in da zna presojeti potem bo šele zasijalo solnce prostosti.

Da pa zopet ne zabredem predaleč je bolje, da preidem na kak drugi predmet.

Ko je ravno predpustni čas in čas veselice, moram naznaniti, da je tudi glede veselice in zabav v tem času velika depresija. Predpust se bliža koncu, pa še ene veselice nismo imeli v predpustnem času. Da pa ne bo odšel, meni nič, tebi nič, bo pa Zveza Društev J. S. K. J. v Pennsylvaniji priredila veselico, kakršne še danes ni bilo, in sicer veselico s tremi različnimi igrami, ki bodo vzporedno od posameznih dramskih klubov in sicer:

Dramatični klub "Nagelj" iz Exporta, Pa., vzporedi "Lazi-zdravnika", burko v dveh dejanjih, Dramski klub "Soča" iz Canonsburga Pa., vzporedi "Zamorca" burko v enem dejanju, igral-

ci iz Pittsburgha, Pa. pa vzporedi "Čarodejno brivnico", burko v enem dejanju. Po končanih igrah nastopi pevsko društvo "Prešeren" z dvema pesmima, in zatem sledi ples in prosta zabava.

Iz tega sporočila lahko vsak sprevidi, da bo res nekaj izvanrednega, dne 30. januarja 1932 v Slov. Domu na 57th St., Pittsburgh, Pa. Pričetek točno ob 7.30 uri zvečer.

Zavoljo tega, dragi rojaki in rojakinje, prepričajte se osebno, da bo to istina, kar vam poročam. Vstopnina se po depresiji rasna in je samo 35c za osebo, za otroke pa 15c. Za to malenkostno vsoto se boste za ves predpust nasmejali. Z vašim obiskom boste tudi pripomogli nekaterim najboljim bednim siromakom, da bodo mogli zasijati solnce.

Matija Pogorelec.

Pittsburgh, Pa.

Čez leto dni postavim in prikem obljubo, ki so bile danes vsem volivcem od današnjih gospodarskih voditeljev Združenih držav Amerike. A zaman je to moje pričakovanje in že nešteto krat sem se pripravil, da bi napisal dopis. Vselej sem tako daleč zašel v dopisu, da sem ga moral zavreči, ker sem bil uvrejen, da tudi ne bode objavljen. Ako bi pa bil objavljen, bi me pa še lahko deportirali. Ne bal bi se prav nič, ako bi imel kaj v žepu.

Ali na žalost, žep je prazen, in jako bi bilo žalostno se sestati z mojimi nekdanjimi sodelavci, kateri so že vsi večinoma v pokoju in jim ni treba v krunke vrste hoditi, kot se tukaj dogaja, ker krušnih vrst v Jugoslaviji sploh ni. Zato bi imel tudi tam slabe čase. Pokojnine nobene, prihranka nobenega, kot izgrubljena ova bi taval po svoji rojstni grudi s Hooverjevo zastavo (z ven obrnjenim žepom).

Zavoljo tega so moji dopisi izostali. Sprevidel sem pa tudi, da vsak dopis je zaman, ker razum trpina se ni dozorel, zavoljo tega tudi ne koristi noben pouk. Rečem pa samo toliko, da kadar bo dozorel razum trpina, da se bode zavedal, da zna tudi on misliti in da zna presojeti potem bo šele zasijalo solnce prostosti.

Da pa zopet ne zabredem predaleč je bolje, da preidem na kak drugi predmet.

Ko je ravno predpustni čas in čas veselice, moram naznaniti, da je tudi glede veselice in zabav v tem času velika depresija. Predpust se bliža koncu, pa še ene veselice nismo imeli v predpustnem času. Da pa ne bo odšel, meni nič, tebi nič, bo pa Zveza Društev J. S. K. J. v Pennsylvaniji priredila veselico, kakršne še danes ni bilo, in sicer veselico s tremi različnimi igrami, ki bodo vzporedno od posameznih dramskih klubov in sicer:

Dramatični klub "Nagelj" iz Exporta, Pa., vzporedi "Lazi-zdravnika", burko v dveh dejanjih, Dramski klub "Soča" iz Canonsburga Pa., vzporedi "Zamorca" burko v enem dejanju, igral-

ci iz Pittsburgha, Pa. pa vzporedi "Čarodejno brivnico", burko v enem dejanju. Po končanih igrah nastopi pevsko društvo "Prešeren" z dvema pesmima, in zatem sledi ples in prosta zabava.

Iz tega sporočila lahko vsak sprevidi, da bo res nekaj izvanrednega, dne 30. januarja 1932 v Slov. Domu na 57th St., Pittsburgh, Pa. Pričetek točno ob 7.30 uri zvečer.

Zavoljo tega, dragi rojaki in rojakinje, prepričajte se osebno, da bo to istina, kar vam poročam. Vstopnina se po depresiji rasna in je samo 35c za osebo, za otroke pa 15c. Za to malenkostno vsoto se boste za ves predpust nasmejali. Z vašim obiskom boste tudi pripomogli nekaterim najboljim bednim siromakom, da bodo mogli zasijati solnce.

Matija Pogorelec.

Pittsburgh, Pa.

Čez leto dni postavim in prikem obljubo, ki so bile danes vsem volivcem od današnjih gospodarskih voditeljev Združenih držav Amerike. A zaman je to moje pričakovanje in že nešteto krat sem se pripravil, da bi napisal dopis. Vselej sem tako daleč zašel v dopisu, da sem ga moral zavreči, ker sem bil uvrejen, da tudi ne bode objavljen. Ako bi pa bil objavljen, bi me pa še lahko deportirali. Ne bal bi se prav nič, ako bi imel kaj v žepu.

Ali na žalost, žep je prazen, in jako bi bilo žalostno se sestati z mojimi nekdanjimi sodelavci, kateri so že vsi večinoma v pokoju in jim ni treba v krunke vrste hoditi, kot se tukaj dogaja, ker krušnih vrst v Jugoslaviji sploh ni. Zato bi imel tudi tam slabe čase. Pokojnine nobene, prihranka nobenega, kot izgrubljena ova bi taval po svoji rojstni grudi s Hooverjevo zastavo (z ven obrnjenim žepom).

Zavoljo tega so moji dopisi izostali. Sprevidel sem pa tudi, da vsak dopis je zaman, ker razum trpina se ni dozorel, zavoljo tega tudi ne koristi noben pouk. Rečem pa samo toliko, da kadar bo dozorel razum trpina, da se bode zavedal, da zna tudi on misliti in da zna presojeti potem bo šele zasijalo solnce prostosti.

Da pa zopet ne zabredem predaleč je bolje, da preidem na kak drugi predmet.

Ko je ravno predpustni čas in čas veselice, moram naznaniti, da je tudi glede veselice in zabav v tem času velika depresija. Predpust se bliža koncu, pa še ene veselice nismo imeli v predpustnem času. Da pa ne bo odšel, meni nič, tebi nič, bo pa Zveza Društev J. S. K. J. v Pennsylvaniji priredila veselico, kakršne še danes ni bilo, in sicer veselico s tremi različnimi igrami, ki bodo vzporedno od posameznih dramskih klubov in sicer:

Peter Zgaga

V velikem zanosu se marsikdo zaleti. Posebno govornik. Takile zaleti so znani pod imenom "govorniške evetke". Ni jih bom pa navedel par.

"Konservirano mdeko dajejo zato nezaposlenim na razpolago, da nasujejo narodu peska v oči".

"Ženske imajo isto pravico kot moški, kar se pravi, da ni med spolno nobene razlike".

"Obljube poljedelskega ministra so sladke in dišeče kakor gnoj na strmini, ki ga najmanjši dežek izpere".

"Volilci so bili dolgo, da predložijo molzna krava kapitalističnega razreda".

"Gos, ki nese zlata jajca, se mora slednjič vendarle usmiliti naših stradajočih otročičev".

"Ob tem nezmislennem predlogu si bo gospod notranji minister polomil vse zobe v svoji brezobni celjosti".

*

Ko sta se rojaka ločila pravi prvi drugan:

— Za božjo voljo te prosim, nikar ne povej moji ženi, da si mi posodil deset dolarjev.

— Seveda ne, le brez skrbi bodi, ne bom ji povedal. Pa tudi ti ne smeš povedati moji ženi, da sem imel deset dolarjev in da sem jih tebi posodil.

*

O, ženska ima vedno prav. — je pripovedoval rojak. — Zadnji teden sem rekel svoji ženi: — V nedeljo bo tvoj gođ, Marjanca, in za gođ ti bom kupil novo obleko. — Ah, saj vem, da bi je ne bos kupil — je rekla. — In res ji nisem kupil nove obleke. — Vidite, dragi prijatelji, ženska vedno ugaane, ženska ima vedno prav.

*

Skrbna mati je hotela svojo hčerko izobraziti v petju.

Poverila je je slavnemu mojstru, da bi jo peti naučil.

Toda slavnij mojster jo je že koj prvi dan zapodil.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JAROSLAV HAŠEK:

SREČANJE Z AVTORJEM MOJEGA NEKROLOGA

Med tem ko sem približno šest let živel v Rusiji, so me moji sošolniki domovini nekajkrat proglasili za mrtvega: vzroki moje smrti so bili različni, enkrat sem bil umorjen po naročilu tajne organizacije, drugičkrat spet so me privatne osebe poslale v srednjejske taborišče.

Ko sem se vrnil v domovino, sem izvedel, da sem bil trikrat česen, dvakrat ustreljen, enkrat so me uporni Kirgizi ob jezeru Kale — Yela razčvetili, nato pa so me med prepričkom v neki odeski beznici pijavi mornarji končno veljavno zaklali. Poslednji način se mi je zdel še najverjetnejši.

In ne samo meni, ampak tudi mojemu dobremu prijatelju Kolmanu. Ko si je skrbel očitno moje sramotne in junaške smrti, je napisal za list, v katerega redakciji je delal, članek o tem, zame tako nevesnem dogodku.

Toda glo poročilo mu ni bilo dovolj! Njegovo sočutno srce mu ni dalo prejšnjemu, priden ni napisal na moj naslov pravega nekrologa, ki sem ga kmalu po svojem povratku v Prago čital.

V elegantni obliki je sramotil moj spomin, trdno prepričan, da se mrtvi ne morejo več braniti.

Da mu dokazem nasprotno, sem ga poiskal in tako je nastala ta zgodba.

Niti Poe, ta mojstrski opisovalec groze in strahu, si ne bi bil mogel izmisliti za svoje novele tako grozne vsebine...

Avtorja mojega nekrologa sem našel v neki majhni praški pivnici točno o polnoči, torej ob uri, ob kateri se ne vem po kakšni cesarski odredbi iz leta 1856. morajo gostilne rapirati.

Opazoval je strop. V gostilni so ravno pospravljali z miz. Prisedel sem k njemu in ga mehko vprašal:

— Dovolite, da sedem semkaj? On je še nadalje opazoval neko mesto na stropu, ki ga je očividno zelo zanimalo, in logično odgovoril:

— Prosim, sicer pa itak ravno zapirajo in menim, da prav za prav ni vredno.

Zgrabil sem ga za roko in ga obrnil k sebi. Nekaj časa je molče strmel vame, potem pa je z mehkim glasom dejal:

— Ali niste bili v Rusiji?

— Z nasmevom sem mu odgovoril: — Torej ste me vendarle spoznali? Da, res je — v Rusiji so me v nekem prepriču mornarji zaklali

Pobledel je: — Vi ste... Vi ste...

— Da, — sem dejal s povdankom, — v neki odeski beznici so me mornarji zaklali in vi ste mi napisali nekrolog!

— Ali ste čitali, kar sem napisal? — mu je uslo.

— Kajpak. Vkljub nekaterim nesporazumom je nekrolog zelo zanimiv in nenavadno izčrpen. Niti o Njegovem Velicanstvu cesarju niso po njegovi smrti tako izčrpano pisali. Njemu je vaš list posvetil samo 152 vrstic, med tem ko jih je menil 186 po 33 vinarjev (kako so bili vendar novinarji časih slabo plačani), kar znaša skupno 55 kron 15 vinarjev.

— Kaj prav za prav hočete od mene? — me je strahoma vprašal. — Ali morda hočete imeti tistih 55 kron, 15 vinarjev?

— Kar obdržite svoj denar, — sem mirno odvrnil, — mrtvi ne jemljejo honorarjev za svoje lastne nekrologe.

Pobledel je.

— Veste kaj, — sem dejal, — plačala bova in potem greva še nekam. Rad bi to noč prebil z vami.

— Ali ne bi mogli tega odložiti do jutri?

— Molče sem ga pogledal. — Plačati! — sem kričnil.

— Ko sem na vogalu poklical izvoščaka, sem ukazal avtorju mojega nekrologa, naj stopi v kočijo, kličajo pa sem z grobim glasom dejal: — Peljite naju na volšarsko pokopališče.

Avtor mojega nekrologa se je pokrižal. Dolgo je vladala mučna tišina in slišati je bilo le pokanje biča in hrzanje konj.

Potem sem se sklonil k mojemu tovarišu in ga vprašal: — Ali čujete, kako zavijajo psi po ulicah Žižkova?

Zadrgetal je, se v vozu vzravnaval in zajecjal: — Ali ste bili res na Ruskem?

— Da. Zaklan v neki odeski beznici med prepričkom s pijanimi mornarji, — sem suho odvrnil.

— Ježešmarija! — je zajecjal moj tovariš, — saj je to huje ko v "Svatbeni srjaci". In spet je zavladala grobna tišina. Nekje so resnično zavijali psi.

— Ali ni tu nobene gostilne? — me je zbegano in otožno vprašal avtor mojega nekrologa.

— Gostilne? — sem se smejal — Zdal bova najprej splezala preko pokopališkega zidu in se ob kakem nagrobnem spomeniku pomenila o nekrologu... Slezajte najprej vi in mi potem dajte roko!

Nemo in drgetaje me je ubogal in oba sva se znašla onstran zidu na pokopališču. Okolu naju so šumele ciprese in veter je vel med križi.

— Ne grem naprej, — je stokal, — kam me vendar vlečete?

— Zdal, — sem dejal zadovoljno in ga podprl, — zdaj si bova ogledala grobnico stare praške družine Bonenjan. Povsem zanemarjena grobnica, oddelek I., vrsta 6. ob zidu. Zanemarjena od tistega dne, ko so vanjo pokopali zadnjega tega rodu, katerega so l. 1874. pripeljali iz Odeze, kjer so ga v neki beznici mornarji v prepriču zaklali.

Ko sva sedela na nagrobnem kamenu, pod katerim so trohnele kosti družine Bonenjan, sem prijel avtorja mojega nekrologa za roko in s tihim glasom dejal:

— Dragi prijatelji! V srednjih šolah so vas gospodje profesorji učili, da je najlepši pregovor tisti, ki pravi: — O mrtvih moraš govoriti le dobro! Vi pa ste se potrudili, da ste pisali o meni kolikor moči nepovoljno. Če bi si bil sam pisal svojo posmrtnico, — bi med drugim dejal, da me še nobena smrt ni tako ganila kakor smrt gospoda Tegaintega. Dalje bi napisal, da je bila najlepša lastnost umrlega tovariša njegova goreča ljubezen do vsega vzvišenega in do vseh, ki so dobrega srca. Vi pa ste po moji smrti pisali, da je umrl malopridnež in komedijant. Ne jokajte! So trenutki, v katerih srce prekipava v hrepenenju orisati najlepše lastnosti in dela umrlega! Vi pa ste napisali, da je bil umrl pijanec!

Avtor mojega nekrologa je tarnal vedno huje in huje. Njegovo ihtenje je napolnilo tišino pokopališča in odmevalo po vsem Žižkovu.

— Dragi prijatelji! — sem dejal s povdankom, — ne jokajte, zakaj zdaj je prepozno...

To reči sem skočil čez pokopališki zid, pozvonil pri vratarju in mu sporočil, da sem na povratku s svojega nočnega dela slišal za pokopališkim zidom pritaženo ihtenje.

— To bo pa spet kak pijan vdovec, — je menil vratar cinično, — dal ga bom zapreti.

Čakal sem za pokopališkim zidom. Čez kakih deset minut so stražniki odpeljali avtorja mojega nekrologa na varnostno stražnico.

Branil se je z rokami in nogami ter kričal: — Ali so sanje ali je resnica?

(B. Z.)

"Jaz poznam moje LUCKIES"

"Jaz poznam moje LUCKIES — moje grlo mi je povedalo, ko sem prvo pokadila, kakšne vrste so. In izza onega časa kadim LUCKIES. LUCKIES so edine cigarete, katere zamorem kaditi pred petjem, ki mi ne vnamejo grla. Vaš izboljšani Cellophanski ovoj je tudi nekaj posebnega. Tab, ki ga je lahko odpreti, je delo genija."

Lola Lane

"It's toasted"

Zaščita Vašega Grla — proti dražljajem — proti kašlju

In Mokrotno-varen Cellophane Ovdriži ta "Toasted" Okus Vedno Svi

NARAVNAITE NA LUCKY STRIKE—60 minut — najboljši pianist orkestru na svet, in Walter Winchell, katerega danes napovedovanja postajajo intrinzične novice, vsak tork, četrtak in soboto večer preko N.B.C. omrežja.

Iz Slovenije.

Tri žrtve družinske zaloigre na Bledu.

Na Bledu se je odigrala prestresljiva tragedija. Mladi blejski lesni trgovec inž. Vladimir Klimek je v gluhbi noči ustrelil soprogo Gabrijele, mladega sinčka Vladimirja in sebe. Strahotna vest, da so našli vse tri mrtve s prestreljenimi glavami v domači vili v Zagoricih št. 39 je planila med ljudi in hiteli so pred vilo, kjer so že uradovale orožniki. Sprva plašna govorica se je mahoma sprevrgla v presunljivo resnico.

Inžinir Vladimir Klimek je bil blejski domačin. Njegov oče je bil zdravnik, ki je že pred 20 leti služboval na Bledu, pozneje pa se mu je nenadoma zmršil um ter je umrl v umobolnici v Celovcu. Vladimir je sprva študiral v Ljubljani, nato v Gradcu in na Dunaju, kjer je obiskoval tehnično fakulteto, pozneje pa se je naselil spet na Bledu, kjer je pričel v družbi svojega brata trgovati z lesom.

V vili, ki jo je pokojnik kupil šele pred dvema letoma, stanuje v pritličju tudi šofer Stanko Azman, ki so ga orožniki zaslišali že v teku dopoldneva. Azman je ugodno noč spal v svojem stanovanju, vendar ni čul ponoči nikakih streliv. Tragedija se je morala odigrati najbrž po polnoči, ko je bilo vse v najglobljem spanju.

Kaj je pritiralo nesrečnega mladega moža v obup, ostane zaenkrat velika skrivnost.

Dan pred usodnim dogodkom je bil Klimek videti popolnoma pribeben ter je še poslal iz skladišča v Italijo nekaj lesa. Popoldne se je nahajal v okolici Bleda z lovsko puško na ramenu. Domov

je prišel okrog 11. zvečer, nakar ga zunaj niso več videli. S svojo soprogo je živel vedno v najlepši harmoniji in Vladimirka je ljubila z vso očetovsko nežnostjo.

Žrtve pretepa in nesreč v bolnici.

Poleg sankališča v Tivoliju se je odigral mučen prizor. Popoldne je navzile južnemu vremenu in talecemu se snegu kar nurgolelo sankacev na pobočju travnika za Kozlerjevim zidom. Mladina je rajala, se prekucevala in so padale vmes tudi kepe. Pripetilo pa se je, da je neka razigrana gospodica vrgla kepo v mladega trgovskega pomočnika Ludovika R., stanujočega na Cesti v Mestni log, nakar je on hotel kepo vrniti pa je zadela pri tem nekega sprehajaleca. Fant se je zaradi tega tako razburil, da je planil nad Ludovika ter ga s pestmi, krvavečec se je onesvestil. Na prizorišču se je zbralo ogromno občinstva, ki so obsojali početje razburilivega sprehajaleca. Intervenalir je tudi stražnik, ki ga je legitimiral. Onesvečenega Ludovika so odpeljali z reševalnim avtom v splošno bolnico, kjer so ugotovili, da ima hudo, znanje poškodbe ter bo moral ostati v bolnici na daljšem zdravljenju.

Nadalje so pripeljali v bolni 15-letnega tapetniškega vajenca Stanka Zdolška, stanujočega v Mostah. Po pouku v obrtni šoli so se dečki prehudo razigrali in je pri tem sožolce po nesreči udaril Zdolška po glavi ter mu občutno poškodoval nos. Komaj leto dni stara hčerka mizarskega pomočnika Vera Matjažičeva s Kodeljevega pa je prvernila nase lone vrele kave in dobila hude opekline po desni strani života.

— Več ponesrečencev je tudi z

dežele. Iz Podpreske v čabarskem srezu so pripeljali v ljubljansko bolnico 62-letnega delavca Karla Kovačiča, ki je padel na cesti in si hudo poškodoval desno nogo. Marija Pestotnikova, 33-letna žena posestnika iz Češnjice pri Moravčah, si je pri slomoreznicu odrezala kazalec leve roke. V toplih pri Zagorju je padel pri drsanju 10-letni sin rudarja Rudolf Jurca in si zlomil levo roko. Mihaela Kokaljeva, hči posestnika iz Goropca pri Lhanu, je padla s peči ter si zlomila desno nogo.

Zagonetna smrt 65-letne kmetice.

V Krčevini pri Ptujju je stanovala v svoji hiši 65-letna Marija Murko, ki je bila na glasu kot precej premožna. Ko je dne 11. januarja okrog 8. zjutraj potikal na njena vrata, kakor običajno, raznašale kruha iz Ptujja, se mu na trkanje in niče odzval. To se mu je videlo čudno in je v slutnji, da se starki gotovo pripetila kakšna nesreča, priklhal Lebarja Jateza, ki služi pri posestniku Lizi Slugovi v Krčevini za hlapca. Lebar je takoj prišel in se je tudi njemu zdelo zadeva sumljiva, ker starke tisto jutro še ni nič videl in ni bila nena navada, da bi tako dolgo ležala. Sel je k oknu in pogledal v sobo. Opazil je,

da leži Murkova nepremično in oblečena na postelji. Pri oknu shrambe je odbil nekaj opeke in zlezel skozi okno v izbo ter odprl večna vrata. Sel je takoj nato klicat župana Slovenska Franeza. Vrnila sta se v izbo in ugotovila, da je starka mrtva. Župan je o tem obvestil ptujske orožnike, ki so se podali v Krčevino ter začeli s poizvedovanjem. Dognali so, da je bil še prejšnji dan pri Murkovi neki 18-letni fant iz Krčevine in baje zahteval od starke denar. Starka je že prej tožila nasproti sosedom, da fant od nje vedno izsiljuje denar. Od kar je je pred dvema mesecema dala posestvo na njega prepisati, je Murkovi vedno grozil, da jo bo oddal v hiralnico, ako mu ne da denarja. Ker se je ženica bala hiralnice, mu je seveda dajala denar in je na ta način od nje izvalil okoli 7000 Din. Ker je bil podan smrt, da starka ni murla naravne smrti, je bilo o tem obveščeno sodišče, ki je odredilo prenos trupla v mrtvašnico v Rogoznico, da se z obdukcijo dožene, ali je starka umrla naravne ali nasilne smrti.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI (Nadaljevanje.)

Kako sem se jaz ilkal (Alešovec) II. zv.	60
Kako sem se jaz ilkal (Alešovec) III. zvezek	60
Konejska brata, povest iz misijonov v Koreji	30
Krvava osveta	30
Kmečki punt (Senon)	60
Kubinka pri kraljici gosji nožici	50
Kaj se je Markaru sanjalo	25
Kazaki	60
Križev pot patra Kupljenika	70
Kaj se je izmislil dr. Ols	45
Levstikov zbirani spisi	90
1. zv. Pesmi: Ode in elegije; Sonette; Romane, balade in legende; Tolmač (Levstik)	70
2. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	70
Trilo vezano	1.
Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovci, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezelnik doktor, Gostilničar, Klepetalje, Natakaren, Dubovnik, itd.	60
Lov na ženo (roman)	80
Lucifer	1.
Marijica	50
Marijina žrtve	50
Moje življenje	75
Moli Lord	80
Milijonar brez denarja	75
Moj prvi ljubanski dolet iz Libana	75

Mladih zanikernežov lastni živ-

topis	75
Mlinarjev Janez	50
Musolino	40
Mrtvi Gostac	35
Mali Klatce	70
Mesija	50
Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Mladim srecem, Zbirka poresti za slovenska mladino	25
Misterija, roman	1.
Na različnih potih	40
Notarjev nos, humoreska	35
Narod, ki izumira	40
Naša vas, II. del, 9 povesti	90
Nova Erolika, trilo vez	70
Naša leta, trilo vez	20
broširana	55
Na indijskih otokih	50
Naši ljudje	40
Nekaj iz ruske zgodovine	35
Na krvavih poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bliskega slovenskega polka	1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Omkrja pragozda	30
Odkritje Amerike, trilo vezano	60
mehko vezano	50
Praprečane zgodbe	35
Pasti in zanki	25
Pater Kajetan	1.
Pingvinski otok	60
Povest o sedmih obojenih	50
Pravica kladiva	50
Pabirki iz Roza (Albrecht)	35
Pabirski zlatar	35
Prihajal, povest	60
Prihajal	25

Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)

trdo vezano	1.
Po strani klobuk	50
Plat zvona	40
Pri stricu	60
Prst božji	30
Patria, povest iz irske junaške dobe	30
Po gorah in dolinah	60
Pol litra vipave	60
Poslednji Mehikanec	30
Pravljice H. Majar	30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Prigodbe čebelice Majje, trilo vez	1.
Pisce selivke, trilo vez	75
Pred nevihto	35
Popotniki	60
Poznava Boga	50
Pirhi	30
Povodenj	30
Praški Judok	25
Prisega Hurovskega glavarja	30
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Prvic med indijanci	30
Preganjanje indijanskih mlajnarjev	30
Roman treh src	1.20
Robinson	50
Robinson Crusoe	60
Revolucija na Portugalskem	30
Roketa ja bela vrtočica, povest	30
Roketa meglja	70
Roketa kokarda	1.25
Slovenski balijev	40
Slovenski Robinson, trilo vez	75
Slovenski lovci	25

NAZNANILO ZA VLOŽITEV TERJATEV Sakser State Bank

V Likvidaciji 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Soglasno z določbami Bančnih Postav države New York, oddelek 72, se:

NAZNANJA S TEM VSEM OSEBAM, KI IMAJO TERJATVE proti Sakser State Bank, ki je prej poslovala na 82 Cortlandt Street, City of New York, County of New York, State of New York, da so pozvane, naj mi jih predložijo in naj privedejo o njih primerne dokaze na 82 Cortlandt Street, City of New York, County of New York, State of New York.

tekom petinštiridesetih (45) dni izza danes; zadnji dan za predložitev takih terjatev in napravo dokazov o njih je 4. dan februarja 1932.

Po onem dnevu ne bom sprejel nobene terjatve več.

Domnevam, da bo krajša doba kot doba štirih mesecev nudila zadosten čas za predložitev terjatev ter napravo dokazov o njih. Datirano, New York, N. Y., 21. decembra 1931.

JOSEPH A. BRODERICK, Superintendent of Banks of the State of New York in charge of the Sakser State Bank in Liquidation.

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

13

(Nadaljevanje.)

— Ker ni za to! — Skoro užaljen izgovori to Joško. — Za "gori in dol" v umetniškem poklicu ni sposobna. Mnogo bolj pripravna je za gospodinjstvo.

— O, misliš za možitev?

V tihih veselju opazi Ulrih, da je njegov prijatelj nekoliko zardel. Tudi Margareta je bila nekoliko vznemirjena.

— Moderne mlade deklice ne mislijo več na možitev, — govori dalje Ulrih. — Poisčejo si poklice, ki jim zagotovi zadostne dohodke, da so neodvisne od strogega moža. Ali ni tako, gospica Greta? Redčica jo oblije, ko ji Ulrih tako zaupljivo govori.

— Me, današnja dekleta moramo pač gledati na praktičnost: življenje nas sili k temu. Mnogim izmed nas bi bilo kaj drugega ljubše.

— Tedaj mislite na možitev; imeti družino, otroke?

Odprto in zardela ga pogleda.

— Da, gospod Kamnikar. Kajti v resnici ni nič lepšega, kot skrbeti za ljudi, ki jih človek ljubi. V vsakem dekletu je toliko materinskega čuta. In če mora katero dekle v sedanjih časih vsled tega skopnjeti, je pač najžalostnejši pojav sedanjih razmer.

— Ali ni to potrebno, gospod Kamnikar? Moj oče je mnogo govoril z menoj. Pa tudi gospod Ahčin me je marsikaj opozoril, zato mislim sama dalje.

— Da, moj prijatelj Joško ne more zatajiti svoje profesorske lastnosti.

— To govorite nekoliko zaničljivo, gospod Kamnikar. Ako ne bi bilo profesorjev —

— Potem bi imeli rajsko lepo in dolgo mladost; ne bi nam bilo treba hoditi v neumno šolo, ki je za otroke pravzaprav nepotrebna ustanova. Vedno bi bile počitnice.

Ulrih je povedal to tako veselo in poredno, da se je morala Margareta od srea smejeti. Nato pa pravi:

— Niste me hoteli razumeti, gospod Ulrih.

— Razumem, gospica Homčeva. Ali pa je treba ob tako lepem dnevu govoriti o potrebi profesorjev? So pač tukaj — kot nepotrebno zlo ni zelo lep primer svojega stanu koraka ravno poleg nas. Joško se nasmeje.

— Uli, v tvojem življenju pa ti je manjkala nevidni učitelj. In želim si preveč počitnic in predolge.

S komično skesanim obrazom prikimava Ulrih.

— Da, vedno sem se znal izogibati učenju. Zdaj bomo malo počivali, Joško. S teboj ni mogoče dolgo hoditi, ker imaš prevelike krake. Tudi čutim potrebo, da malo pogledam v tvoj nahrbtnik.

Kmalu najdejo pripraven prostor za odmor. Majhna trata v gozdu, od koder je bilo mogoče gledati na jezero, ki se je svetilo kot kak drag kamen, je bil najprimernejši prostor za odpočitek.

— Ali smem? — In Ulrih prične razvijati nahrbtnik, katerega je nosil Joško. Najprej drži v rokah dolg v pargamentni papir zaviti zavitek.

— Nikar tega! — zakliče Margareta, — to bo za popoldne kot malo presečenec pri kavi.

— Zato pa bom pokorno položil to presečenec na stran.

Milo mu je bilo, ko je jemal iz nahrbtnika papirnate krožnike, namizno orodje, veliko servijeto, ki je služila za namizni prt, nato kruh, surovo maslo, kuhana jajca, klobase in kot pijačo čaj v termo-steklenici.

Kako priprosto je bilo vse to vendar je zaviral svojega prijatelja, ko mu je pripovedoval o svojih nedeljskih izletih z Margareto. V resnici je moral biti na vse lepo potovanje s tem krasnim dekletom in radoveden je bil, ako je vladalo med njima kako tajno razmerje.

Margareta je odložila svojo čepico. Neizmerno ljubka je bila s svoj opriprosto frizuro.

— Povejte mi, gospica Margareta, zakaj še vedno nosite dolgo lase? Mnogo boljše bi vam pristali ostrženi lasje.

— Za božjo voljo! — pravi Joško. — Te strašne ostržene glave! Kako škoda bi bilo, te krasne, dolge lase žrtvovati škarjam! Ne, tega gospica Greta ne sme storiti.

Naglo je pripravila Margareta sendviče za oba gospoda in slastno so vsi jedli. Ulrih je prosil še za več.

— Toda, prosim, samo, ako je še dovolj, gospica Homčeva, kajti na tretjega gosta niste bili pripravljeni.

— Lahko ne bomo zaradi tega, tudi tretji ima še vedno dovolj, — se veselo smeje Margareta.

Dan se je nagnil in zopet so bili na potu domov. Naglo in previdno je Ulrih vozil svoje goste v prijazni urak. Udobno se Margareta zlekne v mehke blazine. Koliko lepega je prinesel dan! Vsa je bila prešinjena tega, kar je doživela.

Ulrih je predrugačil Joškove načrte.

— Gospoda, za potovanje nisem tako pripravljen kot vidva. Danes bosta ubogala mene. Prihodnjo nedeljo pa zaradi mene lahko splezata na vlak. Ako pa zopet smem z vama, se bom tedaj v hoji vedbal.

Ulrih je imel nepremagljivo voljo peljati Joška in Margareto, kakor se je njemu izdalo.

Peljal jih je po divje romantičnih krajih. Z velikim zanimanjem je opazoval Margareto. Iz njenega obraza je bral njeno notranje čustvo in ko je gledala na jezero, so ji prišle solze v oči. Kako zelo je bila občutljiva!

— Kaj bi mogel mož iz nje napraviti! — si misli Ulrih.

Videl je skrivnostni in nepopisno nežni pogled, s katerim se je Joško oziral na njo. Margareta je nehote sklenila roki.

In ta pogled mu je vse izdal. Pogleda Joška, ki je v zadregi obrnil glavo vstran, ko je zapazil, da ga Ulrih opazuje. Kar je Joško čutil v svojem sren, ni izdal nikomur.

Ulrih pa je bil tudi preveč izkušen, da bi le malo pripomnil, kaj je mislil. Mogoče je bilo boljše, da ni vedel ničesar.

Kako lep večer je bil, še poln gorkote in vonja. Nekaj izgubljenih oblakov, ki so bili obrobjeni z rdečo zarjo, je plavalo po jasnem nebu.

S sanjavi očmi je sledila Margareta, dokler niso izginili. Vidno je nebo izgubljalo barvo. Kot steklen zvon se je spenjalo nad večerno pokrajino, ki je tudi izgubljala barvo.

Naglo se je stemnilo. Že dolgo so razsvetljevale pot ljudi na avtomobilu. Gozd je stal kot črna stena na obeh straneh ceste.

Zastonj se je Margareta borila z utrujenostjo, ki je razgrnila čez njo mrežo, ki je ni bilo mogoče raztrgati. Glasovi obeh gospodov so udarjali na njena ušesa vedno nerazločnejše in so slednjič zamrlj v tihih mrmanju. Nato jih sploh ni več slišala; spanec jo je objemal s svojimi močnimi, pa nežnimi rokami.

Kmalu sta oba opazila, da je Margareta zaspala. Govorila sta tiho, da je ne bi zbudila.

Ulrih pa je moral poleg tega tudi zelo paziti na temno cesto.

— Kako trdno spi! — pravi Joško, ko so se že vozili po mestni ulici. — Pa tudi hodila je malo preveč in se je morala utruditi.

V svoji zelo občutljivi naravi skoro utone v vsakem utisu. In današnji utisi so bili mogočni.

— Ali so bili tudi tebi prijatelji? — vpraša Ulrih.

— Da, Uli, in hvaležen sem ti za vse.

Z boječim vzklikom se zgane Margareta, ko avtomobil ustavi pred domačo hišo. Zmehčana si popravi lase.

— Ali sem spala? — vpraša v zadregi Joška, ki je že stal pri vratih avtomobila.

— In še kako! Veselilo je naju, gospica Greta, — se ji prijazno smeje.

— Zdaj pa me gotovo imata za veliko zaspanko.

Margareta poda Ulrihu, ki je še vedno sedel pri kolesu, svojo roko.

— Prav lepa vam hvala za tako lepi dan.

— To ni nič, gospica Greta.

Lahno se dotakne z ustnicami njene majhne, nežne roke.

In ko se je peljal dalje, si je mislil:

— Bo še več lepih dni, lepo dekle.

6.

Jokaje sedi Margareta na majhnem stolu pri oknu v kuhinji. Ni se mogla več premagovati; mati je bila preveč krivična. Marsikaj je že prenesla. Da pa jo je tako zmerjala, ker ji je iz rok padel krožnik in se razil in celo vprico Joška, je bilo zanjo preveč. Sramovala se je svoje matere, ki se ni znala premagovati.

Gospa Homčeva je držala črepinje v rokah in je ježno zmerjala:

— Greta, nerodna si, kar je mogoče. Kje imaš vendar svoje misli! In ravno ta krožnik —

— Vendar je mogoče dobiti drugega. V vsaki trgovini ga dobiš iz iste tvarine.

— Toda to je nepotreben izdelek.

(Dalje prihodnjič.)

144 UR POL MILJE GLOBOKO POD ZEMLJO

V Bytomu se je zgodila pred nekaj tednov velika rudniška nesreča. V tako zvani Karstenovi jami je nastala eksplozija. Udrle so se premogovne plasti in zasule z gruščem več hodnikov in rovov. Nesreča je hotela, da so bili v nekaterih rovovih ob tem času na delu rudarji. Stiri najstarejši je eksplozija zaprla pot k izhodu in vodstvo rudnika je določilo, da jih bodo potegnili izpod razvalin še žive.

V tem položaju je vodstvo obrata podvzelo vse, da bi preprečilo smrt ponesrečenih rudarjev. S posebnimi pripravami so posušili delavcem dovajali v rove zraka. — Odprava je marljivo kopala. Po 144 urah so se pokazali pozitivni uspehi nadlovskega napora reševalne ekspedicije. Potegnili so na varno družinskega očeta Pavla Pulpoka iz Mieslowicz. Naključje je hotelo, da so ga rešili baš na njegov 25. rojstni dan. Za njim so potegnili na zrak še dva tovariša, potem pa še štiri druge.

Rudarji so bili popolnoma izčrpani, vendar pa skoro nič ranjeni. Pripovedovali so, da se imajo za hvaliti za rešitev edinele napravam za umetno dovajanje zraka. Pod zemljo jih je ves čas mučila silna žej, katero so gasili s skranjem potnih srag, ki so se jim nabirale na koži zaradi neznozne vročine. Evo, kaj pripoveduje Alfred Slama, eden izmed ponesrečenec, ki so prebili 144 ur 774 m globoko pod zemljo: —

— Že parkrat sem doživel podobne rudniške katastrofe, to, kar sem pravkar preživel, pa presega vse do sedanje doživljanje. Hotel sem natočiti vode, da bi pogasil prah, ki je napolnil rove. Tedajci pa je nastala eksplozija in me je vrglo daleč proč. Udaril sem ob vreteno za dviganje vozičkov in obstal v polovični višini rova na koncu novo odbite skale. Tla pod mano so bila dvignjena, stranske stene pa mestoma močno stisnjene. Tovariši rudarji so klicali na pomoč. Takoj sem se osvestil in zapovedal, naj bodo mirni, kajti v tem položaju bi se bil lahko vsakdo ubil, če bi begal sem in tja. Trenutek zatem so se oglašili vzdihli zasuti rudarjevi. Vsi smo bili pod gruščem. Večinoma pa smo se izkopali iz njega. Tipali smo drug za drugim in si pomagali, da smo se izlekli na prosto. Iskali smo dalje in smo našli v grušču dve karbidnici. Nekomur se je posrečilo najti jopič z žigalicami, da smo prižgali svetilke. Šele zdaj smo se mogli nekoliko orientirati. Prezeral sem cev za stisnjeni zrak pri vretenu. Tako smo prišli do zraka.

Potem sem iztrgal v cev za vsakega po eno luknjo. Pristavili smo k tem luknjam nosilce in usta, da smo izdihali prah, ki je skoraj zamašil naše organe.

Tovariši so postajali vsak dan nemirnejši. Ta je tožil, da ima vročino, drugi se je opotekal okolu predora. Slednjič so začeli drug drugemu groziti. Nikoli nisem bil siguran, da se ne bodo spopadli in si razbili glav s svetilkami. Čutilim se srečnega, da sem bil ves čas pri zavesti. S tem sem obvladal vse ostale. Moral sem jih varati. Po mojem računu smo bili že štiri dni odrezani od sveta, tovariši pa sem nalagal, da smo šle dva dneva pod zemljo. Kadar so zahtevali vode, sem dva med njimi negrestano prepričeval, da sta pila vodo ponoči, a se tega več ne spominjata.

Takoj drugi dan smo slišali uda-

darce reševalne odprave, ki nas je iskala, mi pa se nismo mogli nikakor odzvati.

Slišali smo, kako so razstreljevali rove, da bi prišli do nas. Nihče ni mogel zatisniti očesa in vsak je čakal, kdaj se bo kje odprla luknja. Dejal sem tovarišem: — Če nas ne rešijo v nedeljo, moramo vsi umreti.

Ko je rešilno poveljstvo ta dan iztrgalo prvo luknjo do nas in so posvetili skozi njo, se nas je polastila blazna radost. Začeli smo se objemati in vsak je hotel prvi na svetlo. Pulpok, ki je obhajal baš ta dan 25 letnico rojstva, je kričal brez presledka: "Zdaj moram brž domov, kjer me čaka slava." Skušal je zleteti skozi odprtino, preden je bilo sploh mogoče. Dva ranjenca smo mogli šele na koncu spraviti na varno. Jaz sem komaj zlezal skozi luknjo in sem se pri tem močno opraskal na plečih. Rešilna odprava nas je nato vodila do dvigala, kamor pa smo le polagoma lezli, kajti bili smo tako izčrpani, da ni mogel nihče stati na nogah.

Slama je med vsemi ponesrečenimi najstarejši in ima 31 let. Ostali so pripovedovali še druge zanimive podrobnosti. Eden je n. pr. neprestano grizel košček lesa, da bi preganjal lakoto. Drugi je zvečil jermen. Ves čas je rešena sedomorica ležala sem in tja po rovih, iskala jedi in pijače.

ŽIVLJENJE NEKULTURNIH LJUDSTEV

Misionar p. J. Eberlein, ki je prebil več let med otočani Južnega morja, pripoveduje zanimive stvari iz življenja ljudstev v teh krajih in govori trideset ali še več narečij.

Otoki Južnega morja so pokrajinsko očarljivi n se tuju, ki jih obišče, vtisnejo v neizbrisni spomin. Ljudje, ki žive na njih, pa so silno primitivni in večinoma še niso prišli v dotik z belokožci. V pogledu verstva so na precej nizki stopnji in poznajo samo zlega duha. Dobra ne ločijo od slabega, pač pa imajo precej stroge norme za oba spola. Moški in ženske žive strogo ločeno in zase. Nравstveno so na neverjetno visoki stopnji. Če se n. pr. srečajo bežijo drug pred drugim v gozd. Celo pri jedi sedijo moški zase in ženske zase.

Narava daje otočanom vsega v izobilju. Kokosovih orehov, banan in drugih sadežev je na prebitok. Tudi krompirja ne manjka. Skoraj vse svoje jedi polivajo otočani s kokosovim mlekom, ki ima pri njih vlogo naše smetane. Tla so zelo vroča. V največji vročini nadomeščajo celo ogenj. Od živali so v velikih časih posebno prašiči. Pri sprejemnih postrežbo poglavarji otočanskih plemen gostom s pečnim prašičkom, ki ga smatrajo za najokusnejšo jed.

V prejšnjih časih so bili prebivalci Južnega morja razvpiti ljudje-

SHIPPING NEWS

28. januarja: St. Louis, Cherbourg, Hamburg

30. januarja: Ile de France, Havre

4. februarja: Hamburg, Cherbourg, Bremen

11. februarja: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

15. februarja: Berengaria, Cherbourg

17. februarja: Ile de France, Havre

18. februarja: New York, Hamburg, Cherbourg

19. februarja: Saturnia, Dubrovnik, Trst

20. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen

25. februarja: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

26. februarja: Mauretania, Cherbourg

27. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen

3. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

4. marca: Ile de France, Havre

5. marca: Berengaria, Cherbourg

9. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

10. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

14. marca: Augustus, Dubrovnik in Trst

17. marca: New York, Hamburg, Cherbourg

22. marca: Ile de France, Havre

23. marca: Stettendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

25. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

28. marca: Mauretania, Cherbourg

29. marca: New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

6 DNI PREKO OCEANA

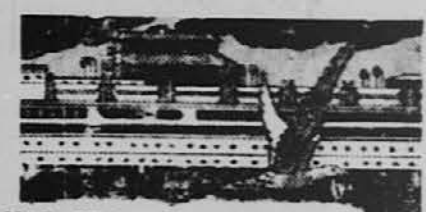
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogranjih danih:

ILE DE FRANCE 30. jan.; 17. feb. (12.05A.M.) (12.05A.M.)

PARIS 14. maja; 11. junija (12.05 A. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vasku je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

NARAVNOST v JUGOSLAVIJO

Nova jadranska orjaka SATURNIA in VULCANIA sta odlična med največjimi in najhitrejšimi ladjama sveta. Ugodna služba vas čaka! Ujude, pozorni uslužbenici, ki govorijo slovensko, so vam na razpolago, in hrana je taka kot v najboljših hotelih. In zamo pomislite na kratko, ceneno železniško vožnjo v Slovenijo. Mali stroški za prtljago in brezplačni vize!

OBLOČITE SE za Potovanje VNAPREJ! NARAVNOST v DUBROVNIK in TRST

SATURNIA 19. FEBRUARJA (4 P. M.)

24. MARCA (4 P. M.)

AUGUSTUS (N.G.I.) — 14. MARCA

Katerikoli agent vam bo rezerviral kabino

COSULICH LINE

17 Battery Place New York

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE

štiri krasne knjige stanejo s poštnino vred

\$1.35

"GLAS NARODA"

216 W. 18th St.

New York

Vsakouvrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3373

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Koledar za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena
50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.